

Fakulta výtvarných umění vysokého umění technického v Brně
akademický rok 2010/2011

Posudek školitele teoretické části diplomové práce

Inek, Vladimír: Americká inscenovaná fotografie ovlivněná tvorbou Jeffa Walla a Philipa-Lorci diCorcii, diplomová práce, Brno, 2011.

Vladimír Inek se ve své práci soustředí na zakladatele fotografie v její současné umělecké podobě, kanadského autora Jeffa Walla a amerického dokumentárního fotografa pracujícího s fiktivními obrazy filmu a reklamy Philipa-Lorcy diCorcii a snaží se vysledovat jejich vliv v tvorbě čtyř současných fotografů, Simena Johana, Justiny Kurland, Scotta McFarlanda a Kelli Cornell. Zatímco Wallovi věnuje celou polovinu práce (str. 9- 28, diCorci je „odbyt“ pouze na několika stranách, přesněji str. 24-26), věnuje se druhá část práce charakteristice děl zmiňovaných čtyř autorů (str. 29-44). Hned v úvodu je třeba upozornit na skutečnost, že Inek pracoval téměř výhradně (s výjimkou časopisu Fotograf) se zahraničními zdroji, kapitola o Wallovi čerpá významným dílem z jeho esejů, zejména Marks of Indifference (1995) a Frames of Reference (2003). Bohužel však právě ve způsobu, jakým s texty nakládá spočívá poměrně závažná potíž práce: Inek totiž velmi často reprodukuje Wallův text, aniž by však na skutečnost citování upozornil: mnohdy má tak práce s Wallovými texty podobu nepřiznané citace. Např. na straně 17 hned v prvním odstavci Inek uvádí: „Když Jeff Wall někdy v roce 1977 začínal pracovat na svých velkoformátových barevných fotografiích, bylo možné hovořit o fotografii v umění nebo fotografii jako umění způsobem téměř totožným, jakým se o fotografii mluvilo v šedesátých a sedmdesátých letech...“ (str. 17). Celý odstavec je však téměř doslovným překladem úvodního odstavce Wallovy eseje Frames of Reference, pouze se záměnou osoby (místo 1. osoby, ve které Wall píše, je tu třetí osoba). Inek však bohužel na Wallovu esej vůbec neodkazuje. Na nepřiznané citace podobného typu, v jejichž výčtu bych mohla pokračovat, často upozornil nesrozumitelný jazyk, který prozrazuje nedokonalý překlad z angličtiny (jeden příklad za všechny: „to je reziduální známka stylizování konsenzu toho, jak mohou být věci viděny. Johan nechce popírat tento konsensus, ale rozšiřovat způsoby nespátřitelné, neviditelné“, str. 30, opět evidentní nepřiznaná citace, kterých je práce plná). Práce je v podstatě celá sestavena z citací, ať už přiznaných nebo ne: v první části jsou to citace Wallových esejů, ve druhé různých katalogů a monografií, ze kterých Inek čerpá charakteristiku vybraných fotografů. Kromě toho, že Inek pracuje s texty takto závadným způsobem, mu častá reprodukce zejména Wallových textů znemožnila zaujmout k nim patřičný odstup, který je k interpretaci nezbytný: tak např. na str. 21 zmiňuje důležitost Michaela Frieda pro Wallovu tvorbu a postoje následujícím způsobem: „výborná esej Michaela Frieda *Art and Objecthood* (1967) argumentuje v některých ohledech proti izolaci a zdůrazňuje fyzickou přítomnost uměleckých objektů“ (str.21). Bez znalosti pozadí Friedovy knihy, skutečnosti, že polemizovala s Greenbergovým pojetím média, jak jej vyjádřil např. v eseji *Modernistická malba*, zůstává citovaná věta nesrozumitelná. Ačkoliv se tedy Inek opírá o Wallovy teoretické eseje, pozadí, ze kterého vyrůstaly a které bylo velmi ovlivněno Friedem, nijak nepřibližuje.

V cellku je třeba konstatovat, že Inek se pustil do náročného tématu, ke kterému není dostupná jiná než cizojazyčná literatura. A tato skutečnost do značné míry ospravedlňuje jeho ne úplně vhodné zacházení s texty, tedy jejich častou reprodukci a ne vždy uvedenou citaci. Doporučuji text v tomto ohledu doplnit. Navrhuji klasifikovat práci známkou C.

Lucie Pargačová

